

Stappenplan evaluatiestudies op basis van praktijkervaringen

Kerry Malone, Jaap Vreeswijk, Isabel Wilmink
13 december 2016

Inleiding

- Doel: om projectteams een hulpmiddel te bieden bij het opstellen en uitvoeren van evaluaties.
- Checklist: om op systematische wijze alle aspecten te behandelen.
- Basis:
 - Leidraad evaluaties benutting (Rijkswaterstaat, 2011)
 - FESTA Handbook (FOT-Net, 2014)
 - Praktijkervaringen uit de EU-projecten Compass4D, DriveC2X, eCoMove en EcoDriver, de Praktijkproef Amsterdam
 - Kennis van experts uit kernteam van de RT effecten
- Op basis van toekomstige ervaringen en inzichten uit andere projecten zal dit stappenplan steeds worden bijgewerkt ('levend document').

Beleid

Doelen en strategie
Evaluatie

Verkeer

Verkeers- en
vervoerkunde

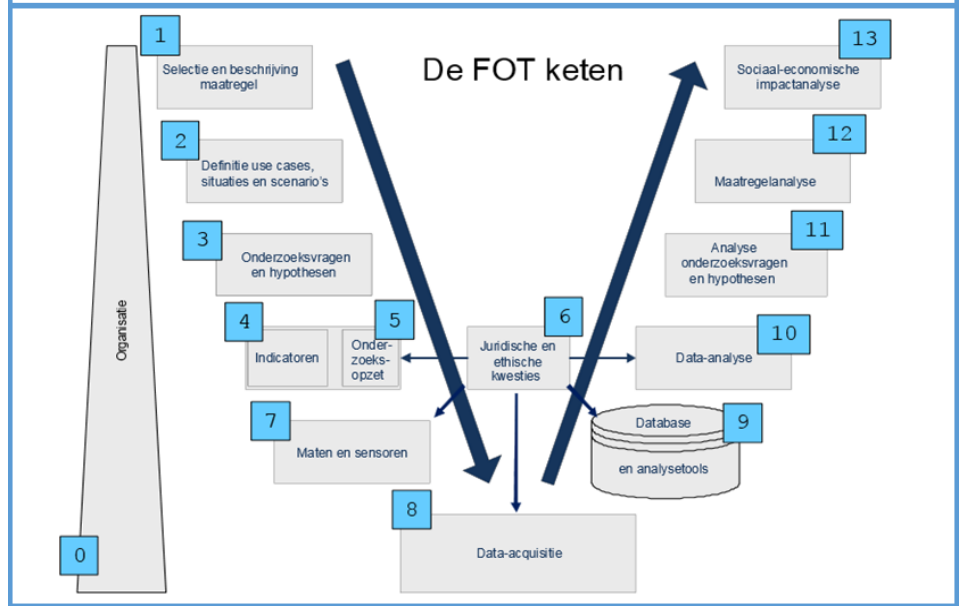

Formulering beleidsdoelen en -strategie

Beleidsvaluatie

Selectie en beschrijving pakket van maatregelen

Impactanalyse pakket van maatregelen

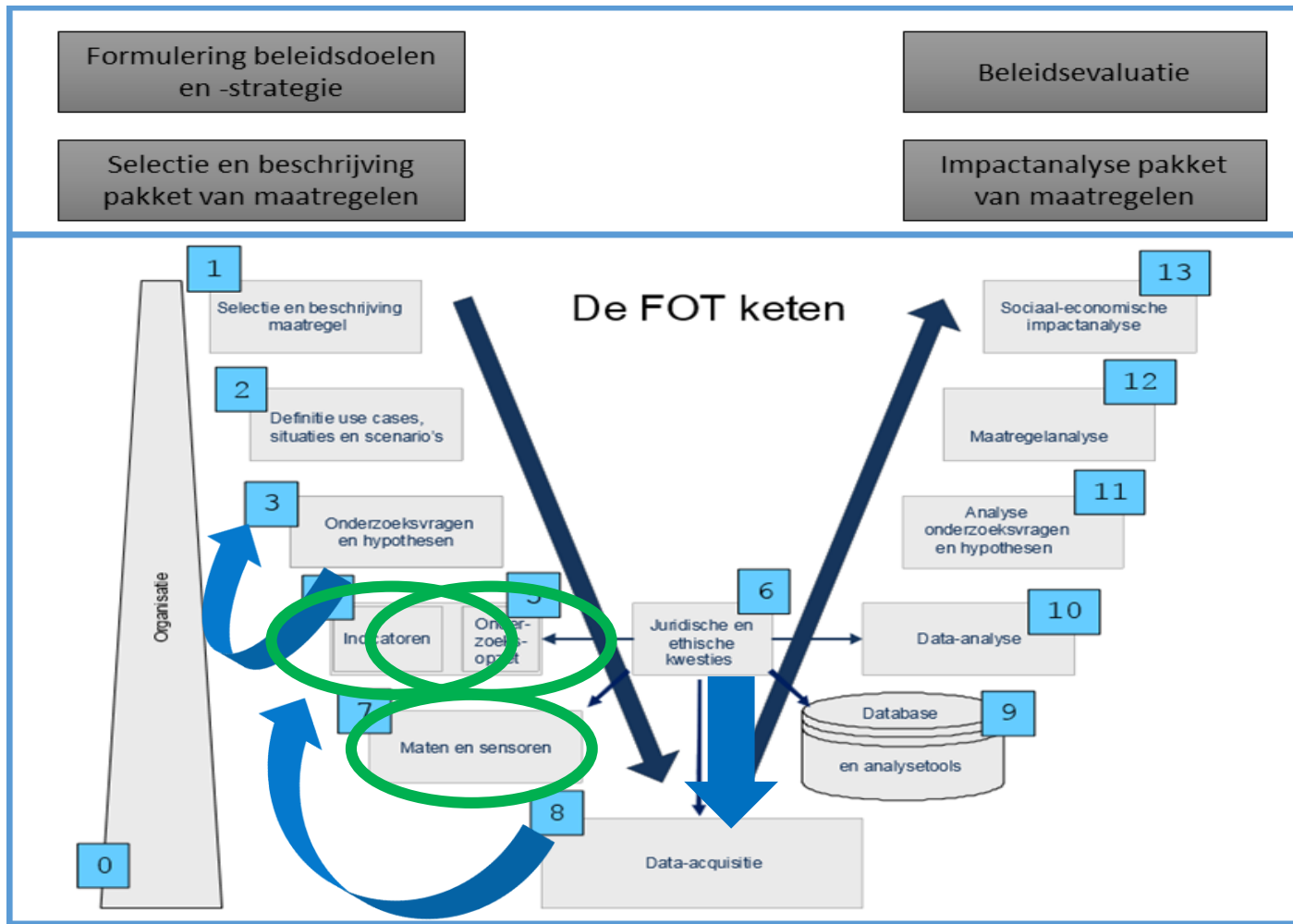
Bruikbaarheid

- **Opdrachtgevers:** kunnen met het stappenplan de vraag richting opdrachtnemers verder detailleren en specifieke eisen verbinden aan één of meerdere stappen en onderdelen.
- **Projectteams:** kunnen het stappenplan gebruiken om de evaluatie van het project zo goed mogelijk op te zetten en uit te voeren. Zij kunnen alle onderdelen bewust behandelen en gebruik maken van eerdere ervaringen en oplossingen uit andere projecten.
- **Beoordelaars:** kunnen bij oplevering van de evaluatieresultaten het stappenplan gebruiken om te toetsten of de evaluatie naar behoren is opgezet en uitgevoerd.

Gebruik

- Het stappenplan biedt geenszins een lineair proces dat van begin tot eind kan worden doorlopen en waarna een evaluatie succesvol is volbracht.
- Onderlinge afhankelijkheid vraagt om iteratief proces.
- Bv: door juridische kwesties (stap 6) kunnen bepaalde data niet worden verkregen (stap 8), waardoor bepaalde indicatoren niet kunnen worden berekend (stap 4) en daardoor een hypothese niet kan worden getoetst en wellicht een onderzoeksvraag niet kan worden beantwoord (stap 3).
- Mogelijke oplossingen: andere maten of sensoren (stap 7), andere indicatoren (stap 6) of een andere onderzoeksopzet (stap 5).

Gebruik

Cirkelstappen	FESTA stappen	Belangrijkste onderdelen	Referentie
Achtergrond	Formulering beleidsdoelen en strategie	☐ Beschrijven achtergrond / (beleids)context <ul style="list-style-type: none"> ➤ Toelichting: Beschrijf waar de evaluatie deel van uitmaakt - van een project, of programma. Beschrijf de doelen van het project of programma. Maak duidelijk waarom deze evaluatie gedaan wordt en wie wat met de uitkomsten gaat doen. ➤ Valkuilen: De maatregel of pakket aan maatregelen 'komt uit de lucht vallen'. Ook komt het voor dat projecten worden gestart zonder duidelijk doel of maatregel. Het opzetten van een evaluatie is dan erg lastig. 	30
	Selectie en beschrijving pakket maatregelen	☐ Beschrijven te implementeren (pakket aan) maatregelen <ul style="list-style-type: none"> ➤ Toelichting: Beschrijf (kort) hoe de selectie van de maatregel(en) tot stand is gekomen. Wat waren de selectiecriteria (gerelateerd aan de doelen)? Waren de maatregelen al eerder benoemd (in beleid/politiek)? Was er sprake van een ex-ante evaluatie? ➤ Valkuilen: Het is onduidelijk waarvoor en voor wie deze maatregelen worden ingezet. Het is onduidelijk waarom voor deze maatregel(en) is gekozen, en wat de basis voor de afweging is. Ook kan gedurende het project de scope veranderen waardoor de opzet van evaluatie opnieuw bekeken moet worden. 	
	0. Organisatie	☐ Partijen benoemen en bij elkaar brengen en interacties tussen partijen benoemen <ul style="list-style-type: none"> ➤ Toelichting: Benoem de stakeholders die betrokken zijn bij de evaluatie (beter nog: benoem alle stakeholders betrokken bij het project en breng in kaart hoe zij bij de evaluatie betrokken zijn). Zorg dat de betrokkenen kennis van de FESTA-methodologie hebben. Besteed aandacht aan de communicatie tussen evaluatoren, vertegenwoordigers van regio's waar de maatregel(en) ingezet worden, en de ontwikkelaars van de maatregel(en). Begin met communiceren direct aan het begin van het project. ➤ Valkuilen: Het wordt te laat duidelijk welke partijen allemaal betrokken dienen te worden bij de evaluatie, bijvoorbeeld om tijdige levering van bruikbare data te garanderen. De ontwikkelaars zien geen mogelijkheden meer om de gewenste data voor de evaluatie te generen (hardware/softwarekeuzes die dit verhinderen zijn al gemaakt). 	1
		☐ Planning maken <ul style="list-style-type: none"> ➤ Toelichting: Een planning voor de evaluatie omvat bij voorkeur (minstens) de volgende elementen: <ul style="list-style-type: none"> ○ het moment van invoering / 'live' gaan, ○ meetperioden / totale periode waarover geëvalueerd wordt, 	